

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-430/23-6888/2

Podgorica, 27.09.2023.godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
-n/r ministru, gospodinu Vladimiru Jokoviću-

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom *Predloga programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II program 2014-2020*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga programa i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Razmatrajući dostavljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa utvrđeno je da je cilj Programa da pripremi crnogorske poljoprivrednike za ulazak u EU, na način što će se sredstva iz IPA II - oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja iskoristiti u što većoj mjeri, a što će za posljedicu imati unapređenje kvaliteta proizvoda, povećanje obima proizvodnje, veću konkurentnost i dostizanje EU standarda bezbjednosti hrane u primarnom i prerađivačkom sektoru. IPARD II program otpočeo je sa implementacijom 2018. godine, te je za njegovu realizaciju u periodu od pet godina već opredijeljeno 12.740.654,00€ nacionalnih sredstava. IPARD II program ver. 1.4 budžet je izmijenjen usljed neiskorišćenosti godišnje alokacije, te je ukupan budžet IPARD II programa iznosio 50.924.371,21€ (EU kofinansiranje 38.240.337,41 eura, nacionalno kofinansiranje 12.684.033,80 eura). Predložene izmjene IPARD II programa ver. 1.5 odnose se na finansijske korekcije usljed neiskorišćenosti sredstava iz finansijske alokacije za 2018. godinu (EU kofinansiranje 975.932,75 eura), te je nacionalna kontribucija proporcionalno redukovana na 12.358.723,12 eura, što nema dodatni uticaj na budžet Crne Gore.

Za implementaciju programa u 2023. godini sredstva su planirana kod Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Zakonom o budžetu za 2023. godinu. Takođe, Ministarstvo finansija ukazuje da je u slučaju eventualnog produženja programa u 2024. godini potrebno da se budžetska sredstva za kofinansiranje programa usklade sa sredstvima koja će se, u skladu sa mogućnostima, planirati godišnjim zakonom o budžetu.

Imajući u vidu prethodno navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta Direktorata za državni budžet nema primjedbi na predmetni *Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II program 2014-2020*).

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
NAZIV PROPISA	PROGRAM RAZVOJA POLJOPRIVREDE I RURALNIH PODRUČJA CRNE GORE U OKVIRU IPARD II - 2014-2020 verzija 1.5.
1. Definisane probleme <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II - 2014-2020 izrađen je na bazi strateških i ostalih neophodnih dokumenata vezanih za poljoprivredu i ruralni razvoj, ali i na osnovu socioekonomske analize koja se naslanja na prethodno urađene sektorske studije (sektor mesa, sektor mlijeka, sektor voća i povrća, sektor vina, sektor maslinovog ulja i sektor ribarstva), kao i na osnovu SWOT analize crnogorske poljoprivrede i ruralnih područja, predlažući mjere čijom će realizacijom biti moguće koristiti sredstva IPA II, oblasti za poljoprivredu i ruralni razvoj. Cilj odabranih mjera je poboljšanje konkurentnosti, povećanje dodate vrijednosti proizvoda, otvaranje novih radnih mjesta, poboljšanje uslova života u ruralnim područjima, kao i povezivanje sa turizmom. - U konačnom definisaju izabranih mjera, kriterijuma, mogućih projektnih investicija, ograničanja, ali i minimalnih i maksimalnih vrijednosti projekata, tokom izrade Programa obavljen je niz konsultativnih sastanaka sa svim partnerima, udruženjima poljoprivrednih proizvođača, poljoprivrednim proizvođačima, predstavnicima prerađivačke industrije, predstavnicima stručnih poljoprivrednih službi na opštinskom nivou, predstavnicima međunarodnih donatorskih organizacija u Crnoj Gori i relevantnim nevladinim organizacijama. Za potrebu izrade ovog programa izrađene su sektorske analize iz kojih su proistekle SWOT analize za sektore mesa, mlijeka, proizvodnju jaja, voće i povrće, vinogradarstvo i vino, masline, pčelarstvo, ribarstvo i akvakulturu, životnu sredinu i upravljanjem zemljišta, kao i analiza ruralne ekonomije i kvaliteta života. Ustanovljeno je da crnogorski poljoprivredni proizvođači nijesu dovoljno konkurentni, da nemaju dovoljno standardizovanu i modernizovanu proizvodnju, i da u potpunosti ne ispunjavaju standarde EU. - Posljedica je da će iskorišćenost IPA II sredstava unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju u Crnoj Gori, povećati konkurentnost i kvalitet poljoprivrednih proizvoda, kako na domaćem tako i na inostranom tržištu, dok će neiskorišćenost dostupnih sredstava usporiti razvoj poljoprivredne proizvodnje. - Oštećenih strana nema, ali neusvajanje ovog Programa bi imalo negativan uticaj, prije svega na poljoprivredne proizvođače i prerađivačku industriju koji bi bili uskraćeni za sredstva za investiranje što bi za posledicu imalo stagniranje kvaliteta proizvoda, pad konkurentnosti, ali i na institucije koje su zadužene za sprovođenje Programa. - Neusvajanje predmetnog Programa, Crna Gora ne bi bila u mogućnosti da iskoristi raspoloživa bespovratna sredstva iz IPA II – oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja. 	
2. Ciljevi	

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Cilj predmetnog Programa je da pripremi crnogorske poljoprivrednike za ulazak u EU, na način što će sredstva iz IPA II – oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja iskoristiti u što većoj mjeri, a što će za posledicu imati unapređenje kvaliteta proizvoda, povećanje obima proizvodnje, veću konkurentnost i dostizanje EU standarda bezbjednosti hrane u primarnom i prerađivačkom sektoru. Ovim Programom finansirane se investicije u modernizaciju poljoprivrednih gazdinstava, unaprijeđenje postojećih i izgradnju novih prerađivačkih kapaciteta, unaprijeđenje ruralne infrastrukture i ruralni turizam. Svaka od mjera IPARD II programa ima specifične ciljeve, u prvom redu: podrška korisnicima za postepeno usklađivanje sa pravilima Zajednice, standardima, politikama i praksama u pogledu pridruživanja EU; podrška ekonomskom, socijalnom i teritorijanom razvoju, u pogledu pametnog, održivog i inkluzivnog rasta, kroz razvoj fizičkog kapitala; odgovoriti izazovima klimatskih promjena kroz promovisanje energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije; razvoj fizičkog kapitala, povećanje sposobnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora da se izbori sa pritiskom konkurencije i tržišnim snagama; podsticanje zapošljavanja, kroz otvaranje novih radnih mjesta i očuvanje postojećih radnih mjesta kroz razvoj poslovnih aktivnosti, i time podizanje nivoa privredne aktivnosti ruralnih područja i ublažavanje trenda migracije iz ruralnih područja; povećanje opsega usluga za stanovnike ruralnih područja kao i poboljšanje kvaliteta usluga koje se pružaju.
- Navedeni ciljevi su u potpunosti usaglašeni sa Strategijom razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2015-2020, koju je Vlada usvojila na 117. sjednici, 25. juna 2015. godine, koja je bila važeća u trenutku usvajanja prvobitnog IPARD II programa, dok su ciljevi u skladu i sa novousvojenom Strategijom razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2023-2028 koju je Vlada usvojila na 58. sjednici, 22. juna 2023. godine.
- Naglašavamo, da je tekst predmetnog Programa, dostavljen predstavnicima Evropske komisije na mišljenje, nakon čega su date sugestije ugrađene u konačan tekst.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Ne postoje druge opcije s obzirom na opredjeljenje Crne Gore o pridruživanju EU a kao što je već navedeno usvajanje Programa predstavlja jedan od preduslova za mogućnost korišćenja pretpristupnih sredstava EU za poljoprivredu i ruralni razvoj.
- U slučaju statusa quo Crna Gora neće biti u mogućnosti da koristi dostupna pretpristupna sredstva EU za poljoprivredu i ruralni razvoj.
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede se opredijelilo za opciju izmjene IPARD II programa, imajući u obzir benefite ove odluke koji se odnose na dostizanje EU standarda u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji, kao i pozitivne efekte kada je riječ o pregovaračkom poglavlju 11 - Poljoprivreda i ruralni razvoj. Odstupanjem od ove opcije došlo bi do zastoja u investicijama i usvajanjima novih tehnika i standarda u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i preradi.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim**

preduzećima).

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predmetni Program će uticati na organe državne uprave koji su zaduženi za sprovođenje Programa, kao i na poljoprivredne proizvođače i prerađivačku industriju, kojima će biti obezbijedena dodatna finansijska sredstva (EU kofinansiranje) za investicije u proizvodnju čime će se stvoriti osnov za modernizaciju proizvodnje, unapređenje kvaliteta proizvoda i dostizanje standarda a samim tim će se povećati njihova konkurentnost na tržištu i podsticati razvoj ruralnih područja. Na ovaj način potencijalni korisnici na raspolaganju pored nacionalnog godišnjeg Agrobudžeta, značajnu podršku mogu ostvariti i kroz IPARD II program, koji je zapravo pretpristupni program Evropske unije za oblast poljoprivrede i ruralni razvoj. Ne postoje negativni uticaji sprovođenja Programa.
- Nema troškova za građane i privredu, na osnovu primjene predmetnog Programa.
- Nema troškova - vidjeti prethodni odgovor.
- Implementacijom Programa stvorice se preduslovi za unapređenje kapaciteta poljoprivrednih proizvođača, ali i podršku uspostavljanju novih privrednih subjekata čija djelatnost je poljoprivreda.
- Predmetni Program neće dovesti do stvaranja biznis barijera. Što se tiče administrativne opterećenosti neophodno je značajno jačanje administrativnih kapaciteta u svim institucijama uključenim u sprovođenje Programa, a naročito u IPARD Agenciji – Direktoratu za plaćanja u okviru Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Kako je IPARD II program otpočeo sa implementacijom 2018. godine, te je za njegovu realizaciju u periodu od pet godina već opredijeljeno 12.740.654,00 eura nacionalnih sredstava. IPARD II program ver. 1.4 budžet je izmijenjen usled neiskorišćenosti godišnje alokacije, te je ukupan budžet IPARD II programa iznosio 50.924.371,21 eura (EU kofinansiranje 38.240.337,41 eura, nacionalno kofinansiranje 12.684.033,80 eura). Predložene izmjene IPARD II programa ver. 1.5 odnose se na finansijske korekcije usled neiskorišćenosti sredstava iz finansijske alokacije za 2018. godinu (EU kofinansiranje 975.932,75 eura), te je nacionalna kontribucija proporcionalno redukovana na 12.358.723,12 eura, što nema dodatni uticaj na budžet Crne Gore.
- Izdvajanje finansijskih sredstava je predviđeno u ukupnom iznosu od 12.358.723,12 eura. Detaljan pregled potrebnih godišnjih izdvajanja dat je u poglavlju 7. PREGLED FINANSIJSKIH

TABELA Programa. Troškovi su usmjereni na sprovođenje mjera definisanih i programiranih ovim Programom.

- Implementacijom predmetnog Programa nijesu predviđeni novi troškovi učlanjenja u međunarodne organizacije. Nezavisno od ovog Programa nastaviće se ispunjavanje već preuzetih obaveza prema međunarodnim organizacijama u kojima je Crna Gora član (IOC, FAO, OIV, IFAD). Takođe, važno je naglasiti da su sredstva za implementaciju Programa, pored nacionalnog budžeta (12.74 miliona eura), planirana i iz pretpristupne finansijske podrške Evropske unije (IPA II – 39 miliona eura), što znači da je iz sredstava javne podrške bilo predviđeno 51,74 miliona eura. Sredstva koja su nijesu utrošena planirana su kod Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Zakonom o budžetu za 2023. godinu, za potrošnju u toku 2023. godine, uz eventualno produženje u 2024. godini ukoliko se za ovakav vid plaćanja dobiju odogovarajuće saglasnosti.
- Neophodna finansijska sredstva će biti planirana u narednom periodu s obzirom da se sa implementacijom Programa počelo tokom 2018. godine. U skladu sa finansijskim obavezama za kofinansiranje koje kao država preuzimamo za korišćenje sredstava EU izvršiće se planiranje budžeta za naredne godine.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom predmetnog Programa stvoriće se dodatni direktni prihodi za budžet Crne Gore jer će se primjenom planiranih propisa stvoriti preduslovi za kontrolu proizvodnje i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda te će se značajno smanjiti udio prometa poljoprivrednih proizvoda u sivoj ekonomiji. Takođe će se stvoriti uslovi za korištenje značajnih sredstava iz budžeta EU i kroz povećan nivo investicija u poljoprivrednom sektoru omogućiti jačanje konkurentnosti, modernizacija i dostizanje standarda proizvodnje prehrambenih proizvoda i dovesti do smanjenja uvoza prehrambenih proizvoda.
- Metodologija koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka za implementaciju predmetnog Programa je u skladu sa pravilima propisanim Okvirnim i Sektorskim sporazumom između Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori i okviru Instrumenta pretpristupne podrške (IPA II). Njima je predviđeno da od ukupno 49.623.127,77 eura koje je opredjeljeno kao bespovratna podrška poljoprivrednim proizvođačima, doprinos EU iznosi 38 miliona eura (75%), dok je nacionalni doprinos (doprinos Crne Gore) u iznosu od 12.358.723,12 eura (25%).
- Nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu donošenja predloga Programa, ali u cilju korišćenja pretpristupnih sredstava EU za poljoprivredu i ruralni razvoj potrebno je usvojiti ovaj Program.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
  - **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
  - **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**
- Tim koji je pripremao Program čine predstavnici MPŠV i relevantnih institucija, koje predstavljaju cjelokupan institucionalni okvir za primjenu politike razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore. U okviru MPŠV, Direktorat za ruralni razvoj – Upravljačko tijelo bilo je zaduženo za izradu i koordinaciju cjelokupnog procesa izrade Programa.
  - Sastavni dio Programa predstavlja Ex-ante evaluacija IPARD II programa (14. poglavlje samog Programa - 14. REZULTATI I PREPORUKE EX-ANTE EVALUACIJE IPARD II PROGRAMA), koju je sprovedla konsultantska kuća Agrotec spa iz Italije.

- U skladu sa specifičnim odredbama programa ruralnog razvoja, oslanjajući se na član 55. Implementacione Regulative komisije (EK) 447/2014, IPARD II program je pripremljen uz konsultacije sa odgovarajućim interesnim stranama uz poštovanje partnerskog principa. U toku pripreme IPARD II programa održani su sastanci, radionice, prezentacije i okrugli stolovi sa poljoprivrednim proizvođačima, grupama proizvođača, NVO i predstavnicima poljoprivrednih udruženja, kojima je predstavljen Program, sa naglaskom na mjere koje su u njemu definisane. Predstavnici poljoprivrednog sektora na ovaj način izrazili su svoje stavove i komentare o mjerama IPARD II programa i bili direktno uključeni u definisanju prioritetnih potreba i daljih koraka za unaprijeđenje i razvoj ruralnih područja Crne Gore. Predstavnici Direktorata za ruralni razvoj predstavili su nacrt mjera IPARD II programa poljoprivrednim proizvođačima u februaru 2015. godine. Prezentacije su održane u Bijelom Polju (11/02/2015), Nikšiću (13/02/2015), Herceg Novom (02/14/2015) i Podgorici (02/16/2015). Na taj način su pokriveni svi regioni Crne Gore, a poljoprivrednici su imali priliku da daju svoje komentare i sugestije na predložene mjere.
- Pripremljen je poseban Anex (ANEKS VI – REZULTATI KONSULTACIJA – REZIME) sa svim komentarima dobijenim u procesu konsultacija, zajedno sa odgovorima MPŠV (gdje se potvrđuje da je komentar usvojen ili daje objašnjenje zbog čega je odbijen) i sastavni je dio Programa.
- IPARD II program usvojen je 20. jula 2015. godine od strane Evropske komisije, a 8. septembra 2015. godine od strane Vlade Crne Gore. U skladu sa preporukama Evropske komisije potrebno je bilo izvršiti određene izmjene u Programu. Izmjene IPARD II programa, usvojene se kako od strane IPARD Odbora za nadgledanje, tako i od strane Evropske komisije.
- Direktorata za plaćanja je 2016. godine pokrenuo izmjenu IPARD II programa. Nakon konsultacija sa svim zainteresovanim stranama predložene su i izvršene izmjene IPARD II programa, te je od strane Evropske komisije 01. decembra 2016. godine usvojen IPARD II program verzija 1.1, a 14. decembra. 2017. godine od strane Vlade Crne Gore.
- Direktorata za ruralni razvoj je 2019. godine pokrenuo izmjenu IPARD II programa 1.1. Nakon konsultacija sa svim zainteresovanim stranama predložene su i izvršene izmjene IPARD II programa 1.1, te je od strane Evropske komisije 07. maja 2019. godine usvojen IPARD II program verzija 1.2, a 06. juna. 2019. godine od strane Vlade Crne Gore.
- IPARD II program je pretrpio još jednu izmjenu tokom 2020 godine. Nakon konsultacija sa svim zainteresovanim stranama predložene su i izvršene izmjene IPARD II programa, te je od strane Evropske komisije 28. januara 2021. godine usvojen IPARD II program verzija 1.3, a 01. aprila 2021. godine od strane Vlade Crne Gore.
- Tokom 2023 godine. nakon konsultacija sa svim zainteresovanim stranama predložene su i izvršene izmjene IPARD II programa, te je od strane Vlade Crne Gore, 02. februara 2023. godine od strane usvojen IPARD II program verzija 1.4.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Prepreke za implementaciju propisa ne postoje ako se obezbijede predviđena sredstva za jačanje postojećih i nove administrativne kapacitete u nadležnim institucijama za izradu i implementaciju pravnih akata i procedura koje će biti akreditovane od strane Evropske komisije, koji su predviđeni predmetnim Programom, a koji su relevantni za sprovođenje mjera definisanih i programiranih Programom.
- Mjere koje će biti preduzete su: uspostavljanje operativne i upravljačke strukture, njihova akreditacija od strane Evropske komisije; akreditacija mjera iz Programa, u skladu sa rokovima definisanim Programom za njihovu akreditaciju; donošenje podzakonskih akata za sprovođenje

akreditovane mjere; objavljivanje Javnog poziva za podršku poljoprivrednim proizvođačima na osnovu Pravilnika i uspostavljanje sistema za monitoring, evaluaciju i izvještavanje prema Evropskoj komisiji i drugim relevantnim tijelima.

- Indikatori koji će se koristiti za Program su: fizički, finansijski i indikatori životne sredine; indikatori učinka koji će biti dio Godišnjeg izvještaja prema EU i relevantnim tijelima za sprovođenje Programa; kao i makroekonomski indikatori koji će se dobiti od strane drugih institucija (npr. MONSTAT, Centralna banka i sl). Indikatori su predstavljenu u poglavlju 6.4 Zbirna tabela pokazatelja logičke intervencije odabranih IPARD mjera sa kvantitativnim ciljevima.

Mjere	Indikatori	Cilj
Investicije u fizički kapital na poljoprivrednim gazdinstvima	Broj podržanih projekata	530
	Broj gazdinstava koja ulažu u modernizaciju	530
	Broj gazdinstava koja se postupno usklađuju sa EU standardima	530
		33
	Broj gazdinstava koja investiraju u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora	145
	Broj gazdinstava koja investiraju u upravljanje stočarskom proizvodnjom u pogledu smanjenja N ₂ O i emisije metana (skladištenje stajnjaka)	34,152,442
	Ukupna ulaganja u fizički kapital po podržanim korisnicima (EUR)	
Investicije u fizički kapital vezano za preradu i marketing poljoprivrednih i proizvoda ribarstva	Broj podržanih projekata	
	Broj korisnika sa projektima modernizacije	68
	Broj korisnika koji se postupno usklađuju sa EU standardima	68
	Broj korisnika koji ulažu u obnovljive izvore energije	68
	Ukupna ulaganja u fizički kapital po podržanim korisnicima (EUR)	19
	Broj novootvorenih radnih mjesta (bruto)	45,162,148
		58
Diverzifikacija gazdinstva i razvoj poslovanja	Ukupan broj podržanih projekata	150
	Ukupan broj objekata:	80
	1. Izgrađenih	30
	2. obnovljenih	50
	Broj korisnika – registrovanih poljoprivrednih gazdinstava	100
	Broj investicija u obnovljive izvore energije (fotonaponski sistemi)	15
	Broj investicija za obradu otpada i otpadnih voda	20
	Broj novotvorenih radnih mjesta	30
	Ukupan iznos investicija	9.353.846
Tehnička pomoć	Broj promotivnog materijala sa opštim informacijama za zainteresovane (flajeri, brošure, i dr.)	30.000
	Broj javnih kampanja	100
	Broj podržanih stručnih ekspertiza	10
	Broj radionica, konferencija, seminara	100
	Broj sastanaka IPARD II Odbora za nadgledanje	14
	Broj studija na elaboraciji i implementaciji mjera IPARD II programa	20
	Broj podržanih aktivnosti ruralnih mreža	12
	Broj podržanih LAG-ova	12

- Monitoring i evaluaciju vršiće Direktorat za ruralni razvoj (Upravljačko tijelo) i IPARD II Odbor za nadgledanje.

Datum i mjesto:

Podgorica, 13. septembar 2023. godine

Starješina

Vladimir Joković

